

10. Αν p περιττός πρώτος φυσικός αριθμός και $q = \frac{p-1}{2}$ τότε:
 $(q!)^2 + (-1)^q \equiv 0 \pmod{p}$.

απόδειξη

Είναι $(q!)^2 = 1^2 2^2 \dots \left(\frac{p-1}{2}\right)^2$

Θεωρούμε την ισοδυναμία

$$(x-1^2)(x-2^2)\dots\left(x-\left(\frac{p-1}{2}\right)^2\right) - \left(x^{\frac{p-1}{2}} - 1\right) \equiv 0 \pmod{p} \quad (1)$$

Η ισοδυναμία $x^{\frac{p-1}{2}} - 1 \equiv 0 \pmod{p}$ έχει το πολύ $\frac{p-1}{2}$ λύσεις.

Θα δείξουμε ότι έχει ακριβώς $\frac{p-1}{2}$ λύσεις.

Έστω $1 \leq k \leq p-1$. Τότε $(k,p)=1$ και από το θεώρημα Fermat-Euler

θα έχουμε $k^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$ και άρα $(k^2)^{\frac{p-1}{2}} \equiv 1 \pmod{p}$ δηλαδή οι

αριθμοί k^2 με $1 \leq k \leq p-1$ είναι λύσεις της $x^{\frac{p-1}{2}} - 1 \equiv 0 \pmod{p}$

Αν k_1^2, k_2^2 είναι δυο τέτοιες λύσεις τότε

$$k_1^2 - k_2^2 \equiv 0 \pmod{p} \Leftrightarrow (k_1 - k_2)(k_1 + k_2) \equiv 0 \pmod{p}$$

και επειδή $|k_1 - k_2| < p$ προκύπτει $p \mid k_1 + k_2$.

Εκλέγοντας όμως $1 \leq k \leq \frac{p-1}{2}$ τότε προφανώς όλες οι λύσεις k^2 είναι

διαφορετικές μεταξύ τους και $\frac{p-1}{2}$ σε πλήθος.

Δείξαμε δηλαδή ότι οι λύσεις της ισοδυναμίας $x^{\frac{p-1}{2}} \equiv 1 \pmod{p}$ είναι οι

$1^2, 2^2, \dots, \left(\frac{p-1}{2}\right)^2$. Τότε η (1) έχει βαθμό μικρότερο του $\frac{p-1}{2}$ και

έχει $\frac{p-1}{2}$ διαφορετικές λύσεις. Συνεπώς όλοι οι συντελεστές του

πολυωνύμου $(x-1^2)(x-2^2)\dots\left(x-\left(\frac{p-1}{2}\right)^2\right) - \left(x^{\frac{p-1}{2}} - 1\right)$ θα είναι

μηδενικοί στο δακτύλιο \mathbb{Z}_p , δηλαδή θα διαιρούνται με τον p .

Ειδικότερα για το σταθερό όρο θα έχουμε $1 + (-1)^q (q!)^2 \equiv 0 \pmod{p}$
οπότε

$$\begin{aligned} (-1)^q (q!)^2 \equiv -1 \pmod{p} &\Leftrightarrow (q!)^2 \equiv -(-1)^q \pmod{p} \\ &\Leftrightarrow (q!)^2 + (-1)^q \equiv 0 \pmod{p} . \end{aligned}$$

Παρατήρηση 1. Όταν $p \equiv 1 \pmod{4}$ τότε η λύση της ισοδυναμίας
 $x^2 + 1 \equiv 0 \pmod{p}$ είναι ο αριθμός $q!$

Παρατήρηση 2. Όταν $p \equiv 3 \pmod{4}$ τότε $(q!)^2 \equiv 1 \pmod{p}$.